

Ambargo zamanı: 10:00 (ANKARA), 2 Ağustos 2010

HSBC Türkiye İmalat Sanayi PMI™

Temmuz ayının PMI endeksi birbirini takip eden on beşinci ay içinde de Türk İmalat sektöründeki iyileşmenin devam etmekte olduğuna işaret ediyor.

Önemli bulgular:

- Temmuz ayında yeni siparişlerde yaşanan büyüme, yeni ihracat işleri biraz daha hızlı bir şekilde artıyor olmasına rağmen, yavaşladı.
- Birikmiş işler arttı; bu da üretim kapasiteleri üzerindeki baskıya işaret ediyor.
- Girdi maliyetlerindeki ilave artışlara rağmen, fabrika çıkış fiyatları aynı kaldı.

HSBC için Markit tarafından toplanıp derlenen Temmuz ayı anketi verileri Türk imalat sektöründeki iş koşullarında görülen ciddi güçlenmeye işaret etmektedir. Ancak bu iyileşme Mayıs ayında bildirilen dizilim geçmişinin en yüksek noktasına göre birbirini takip eden ikinci ay boyunca da yavaşlamaya devam etti. Alınan yeni işlerde meydana gelen ilave bir artış fabrika çıkışlarını destekleyen bir başka gelişme olarak sektörün genel olarak güçlenmesine yardımcı oldu. İstihdam Haziran ayına göre daha kuvvetli bir oranda artmaya devam etti. Bu arada, girdi maliyet enflasyonu ay içinde yavaş da olsa, gevşemesine rağmen, güçlü seviyesini devam ettirdi. Ancak, güçlü rekabet koşulları maliyetlerin anlamlı bir şekilde artmasına engel olmuştur.

Mevsimlik etkilerden arındırılmış HSBC Türkiye İmalat PMI™ endeksi imalat ekonomisinin genel durumu hakkında kullanılabilir tek rakamlı bir ölçü mahiyetindedir. 50,0 üzeri PMI rakamı ticari faaliyetlerde iyileşme eğilimini; 50,0 altı ise kötüleşme eğilimini göstermektedir. Başlık endeksi Haziran ayında ölçülen 53,2 seviyesine göre Temmuz ayında düşerek 52,8 oldu. Yine de, bu en son PMI rakamı Türk imalat sanayinde sağlam bir iyileşme olduğunu göstermektedir. Bu, birbirini takip eden on beşinci iyileşme oldu ve uzun vadeli dizilim ortalamasının üstünde kalmaya devam etti.

Türkiye'deki imalatçılar 2009 Mayıs ayından beri süregelen büyüme doğrultusunda aldıkları yeni sipariş hacimlerinde Temmuz ayı itibarıyla da artış olduğunu bildirdiler. Öte yandan artış hızı, geçmiş ortalamasının üstünde kalmasına rağmen, Mayıs ayında kayda geçen dizilim serisinin en yükseği olan noktadan birbirini takip eden ikinci ay içinde de yavaşladı. Tam tersine, ay içinde yeni ihracat siparişleri hafif yükselen bir hızda arttı. Ancak, yurtdışından alınan

yeni işlerdeki son artışlar, küresel ekonomik iyileşmenin sağlamlığı konusunda kuşkulara işaret edercesine, son on bir ay içinde meydana gelen artışlar içinde görülen ikinci en zayıf oran oldu.

Genel olarak yeni işlerde yaşanan büyüme fabrika çıkışlarında yaşanan ilave büyümeyi destekliyor. Yeni siparişlerde yaşanan daha zayıf büyüme ile birlikte üretim artışı birbirini takip eden ikinci ay boyunca yavaşladı. Ancak, Türk imalatçıların elindeki birikmiş işlerin artmakta olduğu bildirildi ve bu dokuz ay içinde ilk defa oluyor. Bu durum üretim kapasitesi üzerindeki baskının artmakta olacağına da ilk işareti gibi görünüyor.

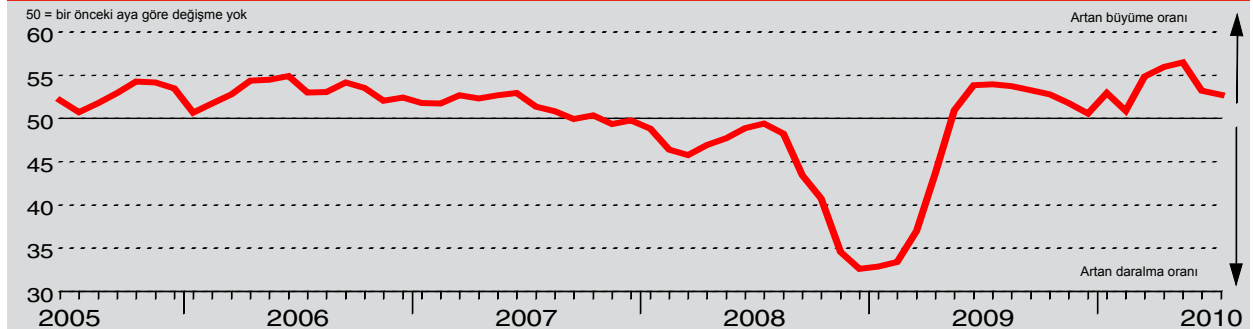
Mamul mal stokları birbirini takip eden yirmi ikinci ay olan Temmuz ayında da düştü. Resmi olmayan verilere göre, imalatçılar yeni siparişleri karşılamak üzere mamul mal stoklarına yöneldiler.

Türk imalatçıları Temmuz ayı istihdamında artış bildirdiler. Haziran ayından bu yana istihdam seviyesi büyümeye devam etti ve böylece istihdam birbirini takip eden on dördüncü ay içinde de artmış oldu.

Temmuz verileri, fabrika çıkışlarındaki ilave artışı yansıtırcasına, Türk imalatçıların satın alma faaliyetlerinde belirgin bir artışa işaret ediyor. Ancak, üretimdeki genişleme yavaşlarken, aynı zamanda girdi alımları da düştü. Tedarikçilerin kapasite sorunları ve belli bazı maddelerde yaşanmakta olan tedarik zorlukları nedeniyle, satın alma faaliyetlerine paralel ay içinde tedarikçilerin teslimat sürelerinin tekrar arttığı bildiriliyor.

Hammede fiyatlarındaki artışlar ve döviz kurlarındaki olumsuz değişimler doğrultusunda Türk imalatçıların girdi fiyatları belirgin bir şekilde arttı. Ancak, yeni işlerde yaşanan hızlı rekabet fabrika çıkışlarının fiyatlarının aynı seviyede artmasına engel oldu.

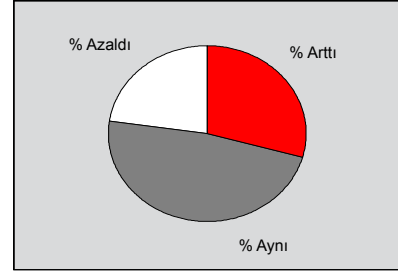
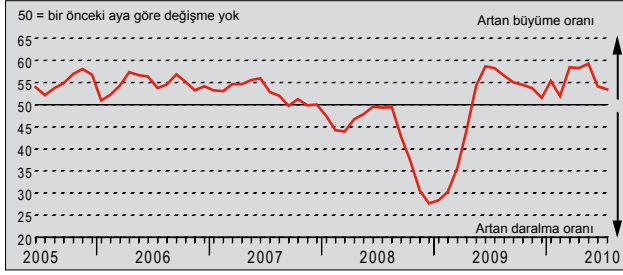
HSBC Türkiye Satın Alma Yöneticisi Endeksi

HSBC Türk Satın Alma Yöneticisi Endeksi (PMI™) imalat sektörüne genel bir bakış imkanı sağlayan bir bileşik göstergedir ve tüm ekonomi için yol gösterici bir gösterge olarak kabul edilir. Gösterge değer mamul, yeni sipariş, istihdam, tedarikçi teslim süresi ve satın alınan mal stoku gibi farklı endekslerin bileşiminden türetilmiştir. PMI değeri 50,0'ın altındaysa imalat sanayi daralmaktadır, üzerindeyse genişlemektedir. 50,0 değerinde ise bir değişiklik yoktur. 50,0 değerine göre sapma ne kadar fazlaysa endeksteeki değişme oranı o kadar büyüktür.

Üretim Endeksi

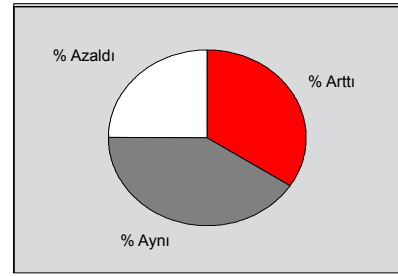
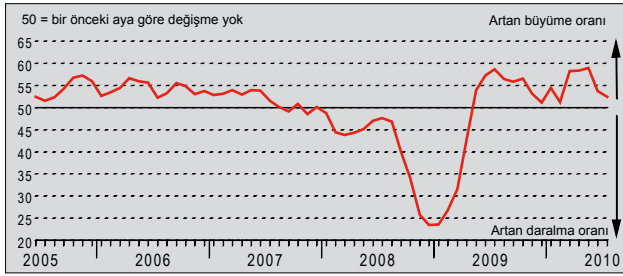
S: Üretiminiz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk fabrika çıkışları Temmuz ayı içinde üretimde sağlam bir artışla birlikte on beş aydır sürdürülen büyüme serisine bir ay daha eklemiş oldu. Katılımcılar yeni siparişlerdeki ilave artışın üretimdeki genişlemeyi desteklediğini bildirdiler. Ancak, fabrika çıkışlarındaki artış oranı, alınan yeni siparişlerdeki yavaşlamayı takiben, Mayıs ayında bildirilen dizilim geçmişinin en yüksek rakamına göre, ikinci ay içinde de bir azalma kaydetti. Yine de, Temmuz ayında üretimde yaşanan bu son büyüme oranı dizilim geçmişinin ortalamasının üstünde gerçekleşmiş oldu.

Yeni Siparişler Endeksi

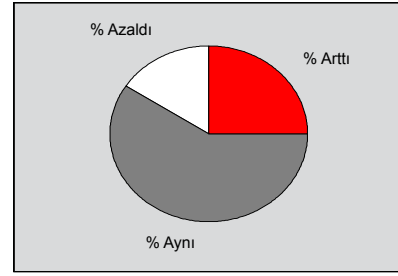
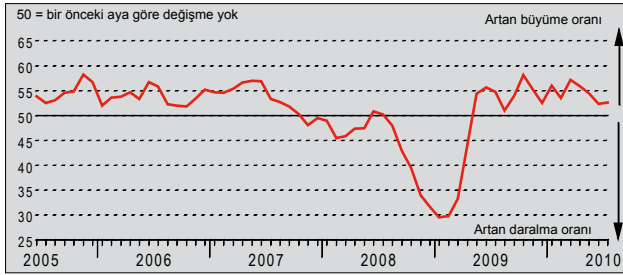
S: Aldığınız toplam siparişlerin miktarı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türkiye'deki imalatçılar alınan yeni işlerin Temmuz ayında ılımlı bir artış gösterdiğini bildirdiler. Resmî olmayan verilere göre, yeni sipariş hacimlerindeki artış küresel ekonomik şartlarda devam etmekte olan iyileşmeler doğrultusunda talepte oluşan genel artışı yansıtmaktadır. Ancak, yeni işlerdeki artış Haziran ayına göre son beş ayın en zayıf oranında gerçekleşti. Bazı panelistlere göre ise, ekonomik görünüm belirsizliğini kuruyor. Yine de, son artışlar birbirini takip eden on beş ay boyunca devam eden artış eğilimini değiştirmemiş oldu.

Yeni İhracat Siparişleri Endeksi

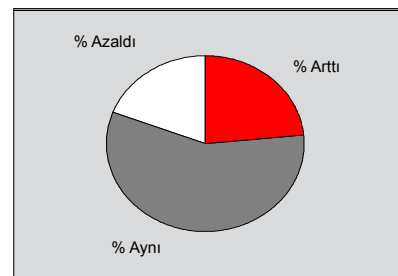
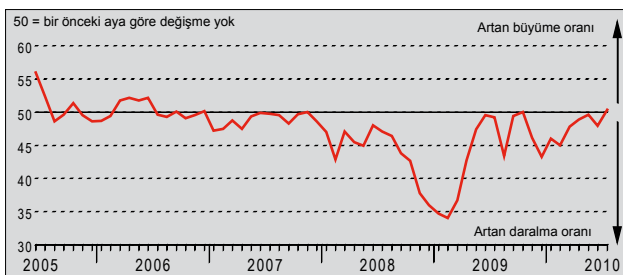
S: Yurtdışından aldığınız siparişler bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Temmuz verileri Türk imalatçıların yurt dışından aldıkları yeni işlerde ılımlı bir büyüme olduğunu gösteriyor. Ayrıca, yurt dışından alınan yeni siparişlerdeki artış hızı Haziran ayında kaydedilen artıştan biraz daha yüksek idi. Katılımcılar yeni ihracat işlerinde küresel talepte oluşan iyileşme doğrultusunda artış olduğunu bildirmektedirler. Yeni ihracat işlerindeki en son büyüme son on bir ayın ikinci en zayıf rakamı olmasına rağmen, büyüme 2009 Mayıs ayından beri devam etmiş oldu.

Birikmiş İşler Endeksi

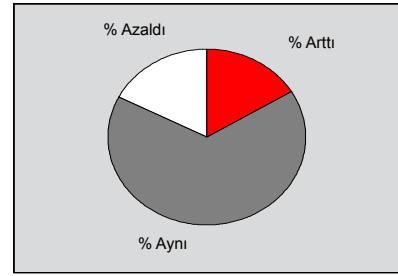
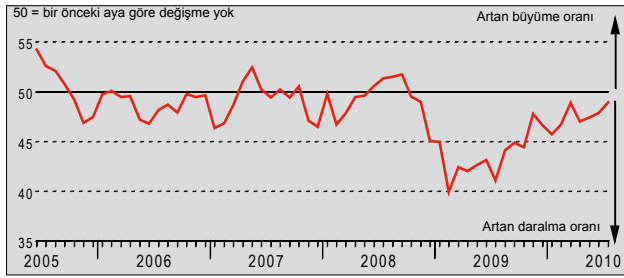
S: Birikmiş sipariş miktarınız bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mevsimsel etkilerden arındırılmış Birikmiş İşler Endeksi, Temmuz ayında Türkiye'deki imalatçıların elinde birikmiş olan işlerde hafif bir artışa işaret eden 50,0 eşik değerinin biraz üstünde çıktı. Bu, birikmiş işlerde sekiz aydır yaşanmakta olan düşüş eğilimini sona erdirmekle birlikte, üretim kapasiteleri üzerinde oluşan baskının artmakta olduğuna işaret etmektedir. Bazı katılımcılara göre, yeni siparişlerdeki büyüme, beklenen işlerde artışlara neden olacak seviyede, üretim hızının üstüne çıkmıştır.

Nihai Ürün Stoku Endeksi

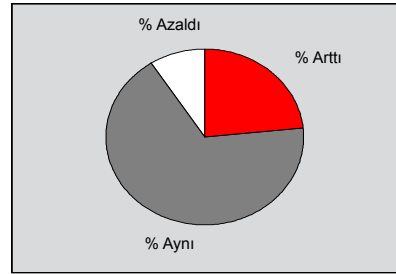
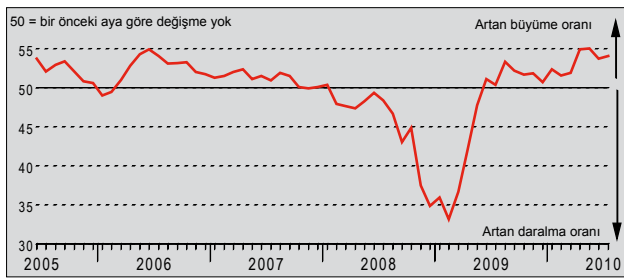
S: Nihai ürün stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Temmuz verileri Türk imalatçıların elindeki mamul mal stoklarında ufak bir azalma olduğunu gösteriyor. Katılımcılar üretim sonrası stokların ay içinde azalmasını, ay içinde artan ürün teslimleri ile birlikte yeni siparişleri karşılamak amacıyla kısmen bu stokların kullanılmış olmasına bağlıyorlar. Ancak, mamul mal stoklarındaki azalma hızı Haziran ayından beri yavaşlayarak birbirini takip eden dördüncü ay içinde yaşanan en düşük hız oldu ve dizilim geçmişinin uzun vadeli ortalamasından da altında kaldı.

İstihdam Endeksi

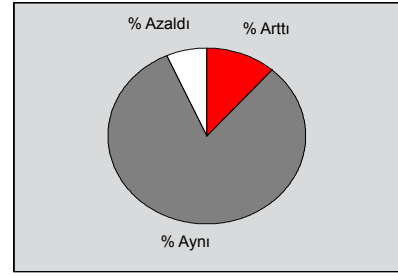
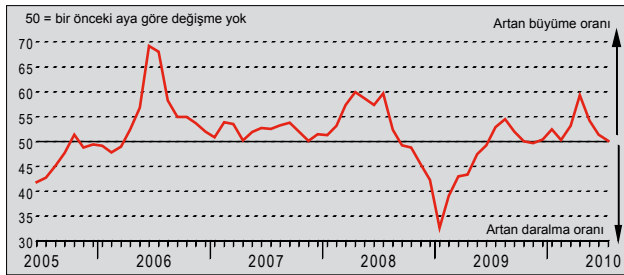
S: Firmanızda çalışan sayısı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalat şirketlerinin eleman alımı Temmuz ayında ciddi bir artış gösterdi ve böylece sürdürülen istihdam artışı on dört ay boyunca devam etmiş oldu. Resmi olmayan verilere göre, istihdamdaki bu son artış hem yeni siparişler hem de fabrika çıkışlarındaki artışı yansıtıyor. Ayrıca, üretimdeki yavaşlamaya rağmen, eleman istihdamındaki artış Haziran ayına göre biraz daha yüksek çıktı ve ana veriler bazında güçlü kalmaya devam etti.

Ürün Fiyatları Endeksi

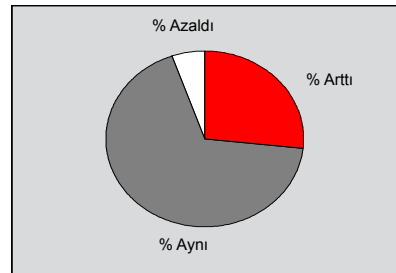
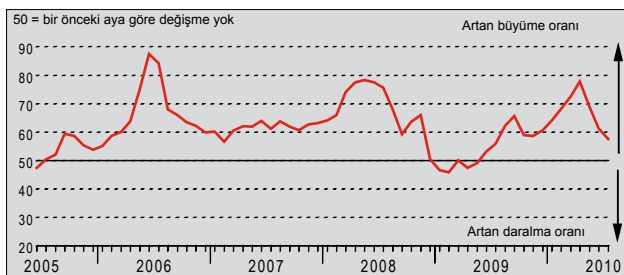
S: Ürünlerinizin satış fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Mevsimsel etkilerden arındırılmış Nihai ürün Fiyatları Endeksi Temmuz ayında 50,0 olan eşik değerinin biraz üzerinde çıkarak maliyetlerdeki önemsiz artışı göstermektedir. Nihai ürün fiyatlarında artış olduğunun bildirildiği yerlerde, katılımcılar bunu yüksek ham madde fiyatları ile olumsuz etki yaratan döviz kurlarındaki değişimlere bağlamaktadırlar. Ancak, bu durum büyük oranda yeni işler için yaşanmakta olan zorlu rekabet koşulları nedeniyle dengelenmiş oluyor. Maliyetlerdeki önemsiz artışı yansıtırcasına, katılımcıların birçoğu (yaklaşık olarak % 82'si) nihai ürün fiyatlarının Haziran ayından beri değişmemiş olduğunu bildirmişlerdir.

Girdi Fiyatları Endeksi

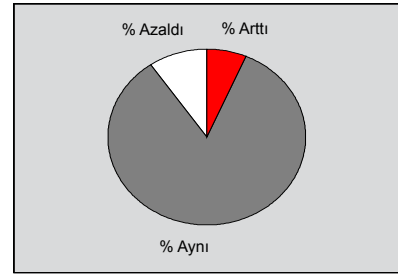
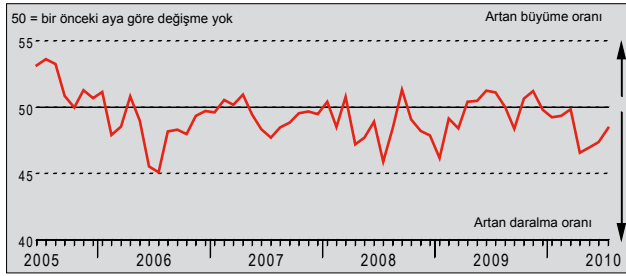
S: Satın aldığınız malların ortalama fiyatı bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türkiye'deki imalat şirketlerinin girdi fiyatları, ham madde fiyatlarındaki artışlar, bazı malzemelerin tedarikinde yaşanan zorluklar ve döviz kurlarındaki olumsuz gelişmeler doğrultusunda Temmuz ayında büyük oranda arttı. Ancak, girdi fiyatlarındaki enflasyon oranı Nisan ayında kaydedilen yirmi üç ayın en yükseği olan seviyeden birbirini takip eden üçüncü ay itibarıyla da düşüş gösterdi. Maliyetlerde yaşanan en son artış dizilim geçmişinin uzun vadeli ortalamasının bile altına geriledi. Yine de, girdi fiyatları son on dört ay boyunca her ay artmış oluyor.

Tedarikçilerin Teslim Süresi Endeksi

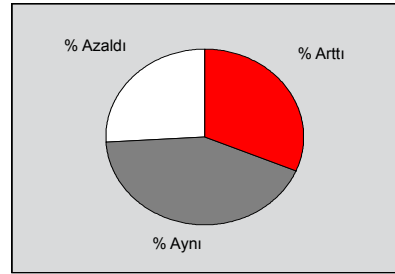
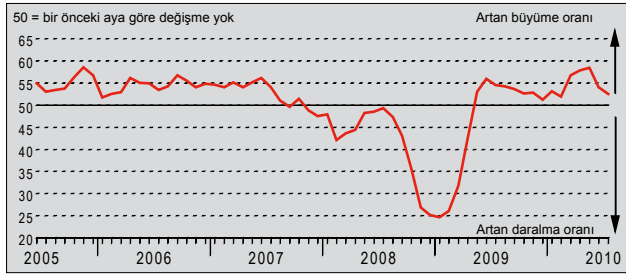
S: Tedarikçilerinizin mal teslimi bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları Temmuz ayında tedarikçilerin teslimat sürelerinde ılımlı gecikmeler olduğuna işaret ediyor. Katılımcılar bunu artmakta olan satın alma faaliyetlerine ve belli bazı malzemelerin tedarikinde yaşanan zorluklara bağlıyorlar. Ancak, tedarikçi şirketlerin performansında görülen bozulma Haziran ayından bu yana düzelmeye başladı ve son dört ayın en düşüğü oldu. Resmi olmayan verilere göre, bu temel olarak girdi alımlarındaki daha zayıf olarak gerçekleşen büyümeyi yansıtmaktadır. Artık birbirini takip eden sekiz ay boyunca teslimat süreleri gittikçe daha da uzamaya başlamıştır.

Mal Alım Miktarı Endeksi

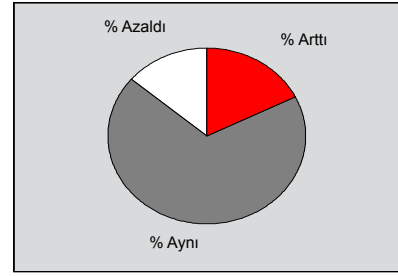
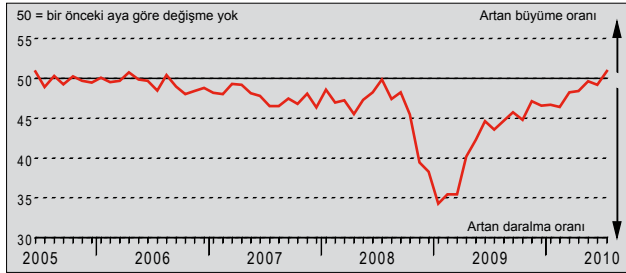
S: Mal alımlarınız (ünite olarak) bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Temmuz ayı verileri Türk imalatçılarının satın alma faaliyetlerinde ılımlı bir yükselme olduğunu sergileyerek devam etmekte olan yükselişi on beşinci aya yaymış oluyor. Yaklaşık olarak katılımcıların % 31'i satın alma faaliyetlerinde artış olduğunu bildirmişlerdir ve bunu yeni işlerde süregelen büyümeye bağlamaktadırlar. Ancak, girdi alımlarındaki artış birbirini takip eden iki ay boyunca yavaşlamaya başlamıştır ve Şubat ayından beri yaşanan en zayıf artış bu ay içinde olmuştur. Katılımcılar satın alma faaliyetlerindeki yavaşlamanın yeni siparişlerdeki daha zayıf büyüme paralelinde yaşandığını bildirmektedirler.

Girdi Stoku Endeksi

S: Tedarik stokunuz bir ay öncesine göre nasıl değişti?

Türk imalatçıları, Temmuz ayı içinde satın alma stoklarında artış olduğunu bildirdiler. Üretim öncesi stoklarda yaşanan bu artış 2006 Ağustos ayından beri yaşanan ilk artıştır. Ana veriler dizilim ortalaması stoklarda güçlü bir artışa işaret etmektedir. Katılımcıların yaklaşık olarak % 18'i üretim öncesi stoklarının, satın alma faaliyetlerindeki yavaşlamaya rağmen, Haziran ayından bu yana artmış olduğunu ve bunun fabrika çıkışlarındaki daha düşük büyümeden kaynaklandığını bildirmektedirler.

Veri ve Sunum Yöntemiyle İlgili Notlar

Satın Alma Yönetici Endeksi imalat firmalarındaki yöneticilere aylık olarak gönderilen 400 endüstriyel şirketin anketlere verdikleri cevaplardan derlenen veriler üzerinden hazırlanmaktadır. Türk imalat alt sektörlerinin gruplandırılmasında Standart Sanayi Sınıflaması (SSS) Revizyon 3 (The International Standard Industrial Classification) kullanılmıştır.

Anket cevapları ay ortasında toplanan verilere göre bir önceki ay ile karşılaştırıldığında görülen değişimleri yansıtmaktadır. Raporda tüm göstergeler için her bir cevabı verenlerin yüzdesinin yanında, "arttı/daha iyi" cevabını verenlerle "azaldı/daha kötü cevabını verenler arasındaki net fark sunulmaktadır.

Yayımla endeksleri öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır ve değişimin yönünü gösteren basit bir ölçüdür. Endeksin 50 değerinin üzerinde olması bu değişimde artış olduğunu, 50 değerinin altında olması düşüş olduğunu göstermektedir.

Satın Alma Yöneticisi (PMI™) bu raporda sunulan beş ayrı endeksin ağırlıklandırılması yoluyla hesaplanan bileşik bir endekstir. Bu hesapta kullanılan ağırlıklar imtiyazlı Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü'nün İngiltere ekonomisiyle ilgili yaptığı araştırmasından türetilmiştir. Bu ağırlıklar şöyledir: Yeni Siparişler -0.3; Üretim -0.25; İstihdam -0.2; Tedarikçilerin Teslim Süresi -0.15; Girdi Stoku -0.1. Bu hesaplarda Tedarik Süresi Endeksi diğer endekslerle aynı yönde hareket edecek biçimde ters çevrilmiştir. Markit ilk yayım tarihinden sonra anket temel verilerinde her hangi bir değişiklik yapmamaktadır ama mevsimlik etkilerden arındırılmış bilgiler zaman içinde revize edilebildiğinden, mevsimlik etkilerden arındırılmış veri dizilimi bundan etkilenebilir.

Uyarı

PMI Üretim raporundaki kopya ve veri tabanı hakları Markit Group Limited şirketine aittir. Markit'in izni olmaksızın elektronik dağıtım da dahil olmak üzere veri dağıtımını ve saklanması yasaktır. Raporların hazırlanması sırasında istatistik ve diğer bilgilerin doğruluğunun kontrolü için her türlü çaba gösterilmiş olsa da, yayıncılar ve veri sağlayıcılar hatalardan veya hatalardan kaynaklanabilecek herhangi bir kayıptan sorumlu tutulamaz. PMI™, ve Satın Alma Yöneticisi Endeksi Markit'in tescilli markasıdır.